

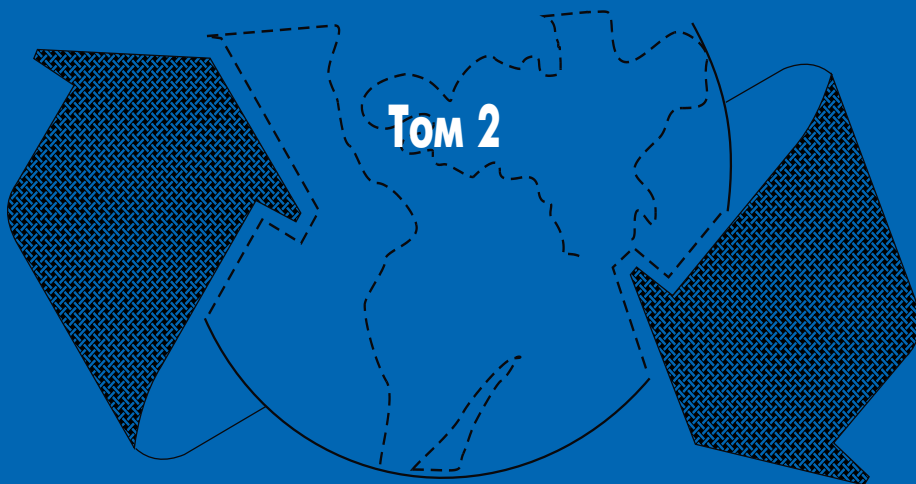

Alfred Nobel
University

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ У НОВИХ ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ

XXXVIII Міжнародна науково-практична
конференція молодих вчених і студентів

Том 2

14-15 квітня 2025 р.

**ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ У НОВИХ
ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ**

**TRANSFORMATION OF ECONOMIC
SYSTEMS AND INSTITUTIONS IN THE NEW
GEOSTRATEGIC REALITIES**

*Матеріали XXXVIII Міжнародної науково-практичної
конференції молодих вчених і студентів*

*Proceedings of 38th International Scientific and Practical
Conference of Young Scientists and Students*

Том 2

Електронне видання

*14-15 квітня 2025 р.
April 14-15, 2025*

Дніпро
2025

УДК 339.92

Т 65

Організаційний комітет:

С.О. Федулова, доктор економічних наук, професор – голова оргкомітету;
А.О. Задоя, доктор економічних наук, професор;
С.В. Кузьмін, доктор економічних наук, професор;
О.А. Задоя, кандидат економічних наук, доцент;
Р.М. Ключник, кандидат політичних наук, доцент;
Е.М. Лимонова, кандидат економічних наук, доцент;
А.С. Магдіч, кандидат економічних наук, доцент;
О.К. Незгода, кандидат економічних наук, доцент;
І.С. Шкура, кандидат економічних наук, доцент;
Б. Шлюсарчик, доктор економічних наук, професор, Кросно, Польща

- Т 65** Трансформація економічних систем та інститутів у нових геостратегічних реаліях: Матеріали XXXVIII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і студентів, Дніпро, 14-15 квітня 2025 р. [Електронне видання]. У 2-х томах. Том 2. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2025. 175 с.

ISBN 978-966-434-603-7

У збірнику представлено матеріали доповідей учасників XXXVIII Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і студентів «Трансформація економічних систем та інститутів у нових геостратегічних реаліях». Молоді дослідники з України, Польщі, Великої Британії, Чехії, В'єтнаму та інших країн діляться своїм баченням сучасних глобалізаційних процесів і майбутнього інтеграційних змін у світі. У роботах аналізуються трансформації європейської системи безпеки та їхній вплив на економічні інститути в умовах нових геостратегічних викликів. Значну увагу приділено впливу російської агресії проти України на економіку як національного, так і глобального рівнів, а також можливостям підвищення конкурентоспроможності Європи. Погляди, викладені в матеріалах, є авторськими і можуть не збігатися з позицією оргкомітету. Усі доповіді подані в авторській редакції.

Відповідальний за випуск: С.О. Федулова, доктор економічних наук, професор, зав. кафедри глобальної економіки.

**Співфінансується
Європейським Союзом**

«Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them».

«Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури. Ні Європейський Союз, ні грантодавець не можуть нести за них відповідальність».

© Університет імені Альфреда Нобеля,
оформлення, 2025

ISBN 978-966-434-603-7

ЗМІСТ

Матеріали круглого столу «Нова архітектура європейської безпеки у сучасних геостратегічних реаліях»

Доповіді

<i>Drobotun V.</i> Vliv demokratického režimu na chování států v současném světě.....	6
<i>Klymenko K., Ukhna N.</i> Critical infrastructure resilience in the European Union: a case study for Ukraine.....	13
<i>Ключник Р.</i> Сучасні виклики безпеці: глобальний вимір.....	21
<i>Лимонова Е.</i> Оцінка інноваційного потенціалу та технологічного розвитку країн Східної Європи.....	27
<i>Сидіч М.</i> Євроінтеграційні процеси та їх вплив на трансформацію обліку і контролю експортних та імпортних операцій в Україні.....	30

Тези доповідей

<i>Bila A.</i> Legal mechanisms for resolving international commercial disputes: arbitration or court.....	37
<i>Kraus K.</i> Analysis of the dynamics of the distribution and use of digital products by the population of Ukraine in the conditions of martial law....	40
<i>Kuzminov S.</i> Europe's military budgeting: shifts in policy and ideology...	44
<i>Nechyporenko T.</i> Financial globalization: benefits and risks for national economies.....	47
<i>Smutchak Z.</i> Russian aggression in Ukraine and its impact on scientific potential.....	50
<i>Zhyliakov S.</i> Historical cases of successful and unsuccessful enterprise management: the impact of historical strategies on modern approaches to competitiveness management.....	52
<i>Березюк-Рибак І.</i> Інтеграція України в ЄС в умовах повоєнного відновлення економіки країни.....	55
<i>Бредіхін В.</i> Зелений водород та блокчейн як інструменти подолання глобальних викликів сучасного світу.....	62
<i>Булаєнко М.</i> Кібербезпека в умовах цифрової трансформації: виклики для міжнародного бізнесу та державних послуг.....	65
<i>Булаєнко М.</i> Математичні моделі оцінки ризиків у кібербезпеці в умовах цифрової трансформації.....	67

<i>Вербицька В., Сюй Цзіньян</i> Вплив системи обліку та контролю на ефективність розвитку автомобільно-дорожнього комплексу України у контексті євроінтеграції.....	70
<i>Візніченко С.</i> Глобалізація на прикладі України: Виклики та перспективи.....	72
<i>Воротін В.</i> Зміни підходів до регулювання системою вищої освіти, наукової та інноваційної діяльності з початку введення правового режиму воєнного стану в Україні.....	75
<i>Воротін В.</i> Вплив глобалізаційних процесів і пріоритети публічного управління в Україні: потенціал перемоги.....	81
<i>Воротіна Н.</i> Актуальні питання адаптації законодавства України в бюджетній сфері до права Європейського Союзу.....	85
<i>Воротіна Н.</i> Правові механізми ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України: фінансовий та бюджетний аспекти.....	90
<i>Захарова О.</i> Збереження і розвиток талантів як основа кадрової безпеки та сталого розвитку України.....	95
<i>Захарова О.</i> Освіта 4.0: сутність, особливості реалізації, виклики.....	97
<i>Калужна Ю.</i> Розвиток цифрової демократії: європейський курс на добробут та безпеку.....	99
<i>Коверга С., Кравченко Є.</i> Глобалізація та транснаціоналізація як фактори стратегічного управління збалансованим розвитком промислових підприємств.....	101
<i>Компанієць В., Макаєєв О.</i> Аксиолого-антропологічний вимір проблем управління соціально-економічними системами в епоху гуманітарно-технологічної революції.....	104
<i>Копилова О.</i> Роль державної підтримки у розвитку суднобудування в країнах Західної Європи.....	107
<i>Крупський О.</i> Інструменти адаптації біотехнологічних компаній до геополітичних змін.....	111
<i>Крупський О.</i> Соціально відповідальне лідерство та трансформація бізнесу у нових геостратегічних реаліях.....	115
<i>Кудлай В., Соляков В.</i> Співпраця України та Європи у сфері енергетичної безпеки.....	120
<i>Кузьо Н.</i> Цифровізація банківського сектору як напрям підвищення конкурентоспроможності.....	126
<i>Мороз А.</i> Музеї як драйвери економічного відновлення та туристичної привабливості України.....	128
<i>Пашков В.</i> Особливості торговельно-економічних відносин України та США на сучасному етапі.....	131

ЗБЕРЕЖЕННЯ І РОЗВИТОК ТАЛАНТІВ ЯК ОСНОВА КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Кадрова безпека в повоєнний період має стати стратегічним фактором стабільного економічного розвитку та умовою забезпечення конкурентоспроможності економіки України. В сучасних умовах, коли країна стикається з потужними демографічними викликами, міграційними процесами (і в середині країни через вимушене переміщення населення в наслідок окупації і ведення активних військових дій на окремих територіях країни, і виїзд українців за межі країни у вигляді потоків воєнних мігрантів) та необхідністю відновлення економіки, майже зруйнованої війною, збереження і розвиток талантів в середині країни набуває критично важливого значення для посилення національної ідентичності й виведення економічного розвитку країни на новий рівень – створення можливостей для побудови інноваційної та цифрової економіки, наближення до сталого розвитку.

Слід розуміти, що кожна людина має талант в певній сфері діяльності (і не обов'язково талант буде пов'язаним з безпосередньою професійною діяльністю людини), удосконалення якого дозволить суттєво розширити можливості особистості для всебічного розвитку, самореалізації та самовираження, отримання додаткового доходу та визнання оточуючими [1]. Від того, які умови будуть створеними для людини щодо розвитку її таланту у рідному місті чи країні, буде залежати бажання і прагнення особистості до підвищення рівня продуктивності праці та корисної віддачі. Розуміння цієї тези особливо важливо для набуття реальних можливостей щодо відродження української економіки.

В повоєнний період збереження і розвиток талантів, а отже і темпи відновлення економіки України, будуть залежати від двох ключових умов – ймовірності повернення воєнних мігрантів в країну та зацікавлення молоді України залишитися та брати активну участь в процесах відбудови її економіки [2]. Першу умову виконати доволі важко, проте можливо, якщо планомірно докладати зусилля на всіх рівнях управління. Так, вже сьогодні мають ухвалюватися рішення, які б забезпечили безпеку життя (а для цього принаймні війна має закінчитися і мають бути наданими Україні тверді гарантії подальшого ненападу РФ на українську територію), житло (для того, щоб

повернулися українці, які проживали у регіонах, де сьогодні ведуться активні бойові дії або у прифронтових регіонах, держава має надати житло замість зруйнованого чи компенсувати його вартість) та роботу за професією з гідною оплатою праці. При цьому слід розуміти, що рішення про повернення буде прийматися кожним мігрантом і його родиною виходячи з наявних у них можливостей, проте в загальному випадку позитивне рішення буде прийнято за умови, що в Україні будуть надані більші можливості, ніж людина за часів війни досягла в зарубіжній країні, яка надала тимчасовий прихисток.

Друга умова, пов'язана з докладанням зусиль для підвищення рівня зацікавленості молоді повертатися працювати після навчання в рідне місто, країну, а не шукати додаткові широкі можливості в інших розвинених регіонах або країнах світу. Тут важливо одночасно докладати зусиль у кількох напрямках: запроваджувати програми адаптації освітніх програм до потреб ринку праці й здійснювати підтримку дуальної освіти та співпрацю університетів з бізнесом; створювати програми підтримки молодих фахівців та стимулювати їх підприємницькі здібності; створювати нові робочі місця в громадах; запуск грантових програм для стартапів та наукових досліджень, підвищення рівня престижності наукової та інноваційної праці тощо [3]. Від того, наскільки такі зусилля органів влади будуть вдалими буде залежати майбутнє країни.

Отже, збереження та розвиток талантів в Україні це дуже важна і багатоаспектна діяльність, проте саме вона буде лежати в основі кадрової безпеки та сталого розвитку України на найближчі мирні роки. Інвестиції в людський капітал, створення сприятливих умов для професійної реалізації та впровадження ефективних державних стратегій дозволять не лише утримати ключових фахівців в країні (тобто припинити «витік мозків»), а й сприятимуть економічному зростанню та підвищенню конкурентоспроможності України на світовому ринку.

Список використаних джерел

1. Zakharova O. Talent management in business: Best international and Ukrainian practices. *Economic Bulletin of Cherkasy State Technological University*. 2024. №25(1). С. 21-31.
2. Zakharova O. Ukraine's loss of human capital due to demographic, socio-economic and socio-political crises, 1990-2019. *Revista Galega de Economía*. 2020. Vol. 29. № 2. P. 1-14.
3. Zakharova O., Lopushniak H., Skibska K. Current trends in the development of Ukrainian labor market. *Studia Regionalne i Lokalne*. 2022. № 3(89). Pp. 17-31.

Наукове видання
**ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ
У НОВИХ ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ**

Матеріали XXXVIII Міжнародної науково-практичної конференції
молодих вчених та студентів

Том 2

14-15 листопада 2025 р.
(українською, чеською та англійською мовами)

Електронне видання

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.
Тел. (056) 720-71-52, e-mail: zadoya@duan.edu.ua
Свідоцтво ДК № 5309 від 20.03.2017 р.